

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2018-12-04
2018:47SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren är anställd som privatrådgivare hos företaget och var vid tiden för de aktuella händelserna innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB ("SwedSec"). Hans licens är numera vilande.

Företaget har anmält att licenshavaren agerat i strid med företagets kreditinstruktion och regler om banksekretess.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott överlämnat ärendet för prövning av disciplinnämnden och begärt att nämnden meddelar licenshavaren en varning för överträdelse av företagets sekretessregler och uppförandekod.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

I samband med identifiering av anmärkningsvärda transaktioner på ett bolags rörelsekonto gjorde företaget en utredning av ett kreditärende som licenshavaren hade handlagt i början av 2018. Ärendet avsåg ett bolån om 700 000 kr för vilket två personer stod som låntagare. I kreditpropån angavs att syftet med lånet var att färdigställa en fastighet som tillhörde den ena låntagarens bror. Denne hade vid två tidigare tillfällen ansökt om kredit hos företaget. Båda ansökningarna hade avslagits på grund av betalningsanmärkningar och skuldsaldo hos Kronofogdemyndigheten. I kreditpropån skrev licenshavaren att lånet avsåg en annan person än låntagarna och att dessa inte var lagfarna ägare utan att ägare var en brorsdotter till en av låntagarna. Som säkerhet angavs i kreditpropån en fastighet som tillhörde brorsdottern. – Den belånade fastigheten hade taxeringskoden "tomtmark till småhusenhet". Fastigheter med

sådan kod ska enligt företagets interna regler finansieras med en byggnadskredit och kräver särskilt beslut i kreditkommitté. Licenshavaren har förklarat att kodningen var felaktig och att byggnadskredit inte behövdes då fastigheten var besiktigad, värderad och ute till försäljning. Oavsett detta anser företaget att ärendets osäkerhet i sig föranledde beslut i kreditkommitté. – Efter genomgång av hur utbetalning av lånet hade genomförts konstaterades att merparten av transaktionerna hade använts för inköp av byggmaterial och även att utbetald kredit till synes användes till att betala andra fordringsägare. Enligt företagets kreditpolicy är målgruppen för företagets utlåning till hushåll i första hand sökande som äger sitt eget boende samt deras konsumtionskrediter. Finansiering av spekulativa affärer ska undvikas. – Sammantaget anser företaget att det aktuella upplägget innebär flera och väsentliga avsteg från god creditsed och gällande kreditinstruktioner. Kreditärendet har medfört ökade kreditrisker för företaget samt de låntagare som står på krediten.

Licenshavaren har vidare under en period av ett år genomfört ett stort antal otillåtna slagningar i olika interna system. Han har genomfört sammanlagt 141 slagningar på närstående och 267 på sig själv. Enligt vad företaget erfarit saknar licenshavaren fullmakt från sina närstående vilket emellertid är av mindre betydelse då ingen medarbetare i interna system får hantera sina egna affärer eller affärer för någon som medarbetaren företräder. Företaget anser att licenshavarens agerande avseende de otillåtna slagningarna strider mot företagets uppförandekod och riktlinjer för sekretess inom företaget. Licenshavarens sätt att agera är inte praxis i företaget. Han har emellertid i ett kreditärende tillåtit att lägga till vissa uppgifter som rör honom själv.

Licenshavaren har via sitt ombud anfört i huvudsak följande:

Han har arbetat för företaget i många år och dessförinnan i många år för ett annat finansiellt institut utan anmärkningar på sin kreditgivning. – Under den aktuella perioden hade det varit hög arbetsbelastning på kontoret där han arbetade, vilket innebar hög stressnivå. Det uppmärksammade kreditärendet ledde till ytterligare granskningar av hans tidigare kreditgivning utan att några felaktigheter upptäcktes. Han har alltid varit mycket noggrann med att följa SwedSecs regelverk och företagets interna kreditinstruktion, vilket hans närmaste chef kan intyga.

Låntagarens bror köper tomter där hus byggs och därefter säljs. Han kände till broderns bristande kreditvärdighet och hade tidigare nekat denne ett privat lån i företaget på grund därav. Pantsättningen skrevs på av ägaren, brorsdottern, som därmed gav sitt godkännande till pantsättningen. Utan underskrift av henne skulle ingen kredit ha kunnat utfärdas, vilket kunden fick information om. Detta är ett normalt förfarande på företaget i liknande ärenden, t.ex. där pantsättning sker på föräldrars fastighet för att finansiera ett bostadsköp åt barn.

Han medger att han borde ha tagit upp ärendet i kreditkommittén på grund av ärendets relativa osäkerhet, men det förefaller tveksamt om förfarandet faktiskt strider mot företagets

kreditinstruktion eller SwedSecs regelverk. Han har egen beviljningsrätt för den här typen av ärenden. Den aktuella kredittagaren saknade betalningsanmärkningar och hade fullgoda möjligheter att återbetala lånet. Att fastigheten som blev pantsatt var färdigbyggd och låg ute till försäljning på en stark bostadsmarknad talade också för att lånet snabbt kunde återbetalas. Fastigheten i sig var inte belastad med tidigare pantbrev. Det är riktigt att taxeringskoden var ”tomtmark till småhusenhet”, men fastigheten var färdigbyggd. Hade t.ex. en byggnadskredit utgetts vid byggstart hade den vid den här tidpunkten kunnat göras om till ett bolån för ägaren, även om taxeringskoden inte hunnit ändras i systemet. Fastigheten såldes därefter och krediten löstes i sin helhet. Det nu beskrivna kombinerat med den höga arbetsbelastningen föranledde honom att ta egna beslut om kreditgivningen. Han har rätt ut detta med sin arbetsgivare och de är överens om vad som gäller för liknande fall framöver.

Han håller i stort med om företagets beskrivning av de slagningar som han gjort i systemet. En hel del av slagningarna avseende en av de närstående var nödvändiga då han förberett ett kreditgivningsärende som sedan lämnades för översyn och beslut i kreditkommittén. Detta var det vedertagna arbetssättet för ärenden som rör närstående. För en annan närstående hade han ett antal olika kredituppläggningsärenden för eventuell överlämning för beslut hos kreditkommittén. Han medger att en del av slagningarna var onödiga. – Personliga slagningar på närstående får inte förekomma enligt företagets regelverk, men han har haft muntlig fullmakt från sina närstående. Han har rätt ut frågan med sin arbetsgivare och de är överens om vad som gäller framöver.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden, som konstaterar att de faktiska omständigheterna i ärendet är i huvudsak ostridiga, gör följande bedömning.

När det gäller företagets anmälan rörande licenshavarens hantering av kreditärendet framgår av hans uppgifter, som får godtas, att det på den aktuella fastigheten fanns en byggnad på tomten som var färdigställd, besiktigad och ute till försäljning och att, om en byggnadskredit hade funnits sedan tidigare, krediten vid denna tidpunkt hade kunnat göras om till bolån även om taxeringskoden inte hade hunnit ändras. Disciplinnämnden konstaterar att den interna regel som företaget åberopat – att belåning avseende tomtmark med småhusenhet enbart får ske i samband med nybyggnation och beslutas av kreditkommitté – därför inte synes vara direkt tillämplig.

Det är ostridigt att licenshavaren hade rätt att bevilja krediten. Kreditärendet var visserligen av ovanligt slag, men i avsaknad av en uttrycklig regel som anger att ärendet skulle behandlas i kreditkommittén, och då det inte heller i övrigt har framkommit något som

formellt utgör en överträdelse av de kreditregler som företaget hänvisat till, bör han inte åläggas någon disciplinpåföljd för sin hantering av kreditärendet.

I fråga om de slagningar som licenshavaren ostridigt gjort på närstående och sig själv i företagens system har han invänt att han hade muntlig fullmakt samt att han utfört vissa av slagningarna som en del av sitt arbete, eftersom han förberedde kreditärenden. Genom att använda sin behörighet i företagens system och för närstående göra ifrågavarande slagningar har licenshavaren överträtt företagens interna regler om banksekretess och företagens uppförandekod. Som företaget anfört är det därvid utan avgörande betydelse huruvida fullmakt funnits. Licenshavaren har dessutom varit jävig när han har berett närståendes kreditärenden. När det gäller de slagningar han utfört på sig själv har han inte behövt den informationen för att utföra sina arbetsuppgifter.

Antalet otillåtna slagningar som licenshavaren har utfört har varit omfattande och hans agerande kan skada företagens anseende. Disciplinnämnden ser därför allvarligt på regelöverträdelserna men anser att påföljden kan bestämmas till en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, justitierådet Petter Asp bolagsjuristen Mats Beckman, direktören Carl-Johan Högbom och direktören Kajsa Lindståhl.